

บทที่ 5

สรุป การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “ความต้องการและความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษาในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ” นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางประชากรของนิสิตนักศึกษากับระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ ตลอดจนลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการสื่อในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญและความพึงพอใจกับระดับการเปิดรับข่าวสารของนิสิตนักศึกษา ทั้งที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนาเพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นของนิสิตนักศึกษา เช่น ข้อมูลด้านประชากร ระดับการเปิดรับข่าวสาร ความต้องการสื่อในการนำเสนอข่าวสาร ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร และการวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากนิสิตนักศึกษาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 400 คน โดยใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบหลาย ขั้นตอน (Multi Stage Sampling) คือ ขั้นแรก เลือกตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เลือกเฉพาะสถาบันที่มีฐานะเป็นมหาวิทยาลัยเท่านั้น และใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบจัดพวก (Stratified Sampling) แบ่งเป็นมหาวิทยาลัยของเอกชน 2 แห่ง และมหาวิทยาลัยของรัฐ 2 แห่ง ในแต่ละประเภทเลือกประเภทละ 2 มหาวิทยาลัย โดยใช้วิธีเลือกตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้มหาวิทยาลัยของรัฐ 2 มหาวิทยาลัยได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเอกชน 2 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย กับ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น แล้ว ผู้วิจัยแบ่งเก็บข้อมูลมหาวิทยาลัยของรัฐ 200 และมหาวิทยาลัยเอกชน 200 ตามแบบกำหนดตัวอย่าง (Quota Sampling) ในแต่ละมหาวิทยาลัย ผู้วิจัยเก็บข้อมูลแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) และได้ นำข้อมูลที่เก็บมาทั้งหมดไปประมวลผลโดยโปรแกรม SPSS แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงพรรณนาและเชิงปริมาณ

ข้อมูลด้านลักษณะทางประชากร

จากการศึกษาพบว่านิสิตนักศึกษาที่สนใจเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญและกรอกแบบสอบถามเป็นเพศชาย 145 คน เพศหญิง 255 คน ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20 - 22 ปี และบิดามารดามีการศึกษาในระดับต่ำกว่า ปวช. โดยมีสถานภาพการสมรสอยู่ร่วมกัน และส่วนใหญ่มีรายได้รวมของบิดามารดาค่ากว่า 30,000 บาทต่อเดือน

ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ

จากการศึกษาพบว่าการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาอยู่ในเกณฑ์เปิดรับระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาระหว่างสื่อมวลชนและสื่อบุคคลพบว่านิสิตนักศึกษาเปิดรับสื่อมวลชนมากกว่าสื่อบุคคล

การเปิดรับสื่อมวลชน นิสิตนักศึกษาติดตามรายการทางสถานีโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาเป็นการอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ ฟังข่าวจากรายการวิทยุ หาข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ เช่น แผ่นปลิว แผ่นพับ ในขณะที่นิสิตนักศึกษาบางส่วนค้นหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากอินเทอร์เน็ต

การเปิดรับสื่อบุคคล เพื่อนสนิท มิตรสหายคือบุคคลที่นิสิตนักศึกษา สนทนาหาข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญมากที่สุด รองลงมาคือคนรู้จักที่มีความรู้ความสนใจเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ ญาติพี่น้องก็เป็นสื่อบุคคลที่นิสิตนักศึกษาพูดคุยเพื่อแลกเปลี่ยนข่าวสาร ข้อมูลบ้าง การอภิปรายในสภาและสมาชิก สสร. เป็นสื่อบุคคลที่นิสิตนักศึกษาเปิดรับข่าวสารข้อมูลน้อยที่สุด

ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ

จากการศึกษาพบว่าความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษายู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาระหว่างสื่อมวลชนและสื่อบุคคล พบว่านิสิตนักศึกษามีความต้องการข่าวสารจากสื่อมวลชนมากกว่าสื่อบุคคล

ความต้องการข่าวสารจากสื่อมวลชนนั้น นิสิตนักศึกษามีความต้องการข่าวสารจากโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาเป็นข่าวสารจากหนังสือพิมพ์และวิทยุตามลำดับ สำหรับสื่อมวลชนที่นิสิตนักศึกษาต้องการน้อยกว่า 2 สื่อแรก คือ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ และอินเทอร์เน็ต

ความต้องการด้านเนื้อหา

นิสิตนักศึกษามีระดับความต้องการด้านเนื้อหาในประเด็นร่างรัฐธรรมนูญที่ระดับมาก โดยนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการประเด็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน (พร้อมคู่สมรสและบุตร) รองลงมาเป็นประเด็น ประชาชนทุกคนมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส่วนความต้องการเนื้อหาในประเด็นอื่น ๆ มีระดับลดหลั่นกันไป ได้แก่ ผู้ลงรับสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องจบปริญญาตรี กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานจากบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ รวมทั้งมีอำนาจอื่นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องไม่เป็นรัฐมนตรี ส่วนประเด็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรใช้แบบรายชื่อ และแบบรวมทั้งแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตอยู่ในความต้องการของนิสิตนักศึกษาลดหลั่นกัน ส่วนประเด็นที่นิสิตนักศึกษาต้องการเนื้อหาข่าวสารน้อยที่สุดคือ นายกรัฐมนตรีไม่ต้องมาจากการเลือกตั้ง

ความต้องการด้านรูปแบบ

นิสิตนักศึกษามีระดับความต้องการรูปแบบในการนำเสนอประเด็นในร่างรัฐธรรมนูญอยู่ในระดับปานกลาง โดยนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีความต้องการมากในรูปแบบข่าวทั่วไป การอภิปราย บทความ รายการสนทนาและนิสิตนักศึกษาต้องการรูปแบบรายการตอบคำถามปานกลาง

ความพึงพอใจในคุณภาพของการนำเสนอเนื้อหาและสื่อ

จากการศึกษาพบว่า นิสิตนักศึกษามีความพึงพอใจในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญในระดับปานกลางโดยมีความพอใจการนำเสนอเนื้อหาจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลตามลำดับ

ความพึงพอใจในคุณภาพของการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนนั้น นิสิตนักศึกษามีความพึงพอใจการนำเสนอเนื้อหาข่าวสารจากโทรทัศน์มากที่สุดรองลงมานิสิตนักศึกษามีความพึงพอใจการนำเสนอข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ รายงานข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากวิทยุ นิตยสาร/หนังสือรายสัปดาห์ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ และอินเทอร์เน็ต ตามลำดับ

ความพึงพอใจในคุณภาพการนำเสนอข่าวสารของสื่อบุคคล นิสิตนักศึกษามีความพึงพอใจข่าวสารจากญาติพี่น้อง และคนรู้จักที่มีความรู้ความสนใจมากที่สุด รองลงมาได้แก่ข่าวสารจากเพื่อนสนิทมิตรสหาย การอภิปรายในรัฐสภา สมาชิก สสร. เป็นลำดับ

ความพึงพอใจในเนื้อหา

นิสิตนักศึกษามีระดับความพึงพอใจด้านเนื้อหาในประเด็นร่างรัฐธรรมนูญอยู่ในระดับปานกลาง โดยนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่พึงพอใจในประเด็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ต้องยื่นบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน (พร้อมคู่สมรสและบุตร) และประชาชนทุกคนมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง รองลงไปได้แก่ประเด็นผู้ทรงรับสมัครเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ต้องจบปริญญาตรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องไม่เป็นรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีไม่ต้องมาจากการเลือกตั้ง การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรใช้แบบบัญชีรายชื่อตามลำดับ นอกจากนี้ ประเด็นศาสนาพุทธต้องเป็นศาสนาประจำชาติ กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรใช้แบบรายชื่อ นั้น นิสิตนักศึกษามีความพึงพอใจในระดับลดหลั่นกันลงมา ต่อไปคือ ประเด็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมีอำนาจเรียกเอกสารหรือหลักฐานจากบุคคลใดมาให้ด้วยสำรวจทั้งอำนาจอื่นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่มีและนิสิตนักศึกษามีความพึงพอใจน้อยในประเด็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ควรใช้แบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

ความพึงพอใจในรูปแบบ

นิสิตนักศึกษามีระดับความพึงพอใจในด้านรูปแบบการนำเสนอข่าวสารในประเด็นการร่างรัฐธรรมนูญอยู่ในระดับปานกลาง โดยนิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับความพึงพอใจค่อนข้างมาก ในรูปแบบข่าวทั่วไปจากหนังสือพิมพ์ นิตยสารและโทรทัศน์ รองลงมานิสิตนักศึกษาพึงพอใจในการอภิปรายทางวิทยุ โทรทัศน์ และสถานที่ต่าง ๆ นอกจากนั้นนิสิตนักศึกษามีความพึงพอใจบทความต่าง ๆ จากหนังสือพิมพ์ นิตยสาร และหนังสือรายสัปดาห์ และรายการสนทนาทางวิทยุและโทรทัศน์ ส่วนรูปแบบการนำเสนอข่าวสารที่นิสิตนักศึกษามีระดับความพึงพอใจน้อย คือรายการตอบคำถามทางหนังสือพิมพ์ วิทยุ และโทรทัศน์

ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการศึกษาไว้ 6 สมมติฐาน และทำการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ T-test วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่าง และใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยมีผลการทดสอบสมมติฐานสอดคล้องและแตกต่างกัน ดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 ลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับข่าวสาร
เกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ จากผลการวิจัยพบว่า

- ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีระดับการเปิดรับข่าวสาร ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1)
- ระดับการเปิดรับข่าวสารของนิสิตนักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1) และพบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 23-25 ปี มีระดับการเปิดรับข่าวสารมากกว่านิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 17-19 ปี และ 20-22 ปี
- ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษา ที่ศึกษาในสถานศึกษาแตกต่างกันคือ เอกชนและรัฐบาล มีระดับการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1)
- ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษา ที่ศึกษาในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีระดับการเปิดรับข่าวสารที่ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1)
- ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษา ที่บิดามีการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1) และพบว่า นิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับปริญญาโท มีระดับการเปิดรับข่าวสารจากทั้งสื่อมวลชนและสื่อบุคคล มากกว่านิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับ ปวช - ปวส และระดับต่ำกว่า ปวช
- ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษา ที่มารดามีการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1) และพบว่า นิสิตนักศึกษาที่มารดาที่มีการศึกษาระดับปริญญาโทและปริญญาตรี มีระดับการเปิดรับข่าวสารมากกว่านิสิตนักศึกษาที่มารดาที่มีการศึกษาระดับ ปวช - ปวส และต่ำกว่า ปวช
- ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษา ที่สถานภาพการสมรสของบิดามารดาแตกต่างกัน มีระดับการเปิดรับข่าวสารที่ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1)
- ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษา ที่รายได้รวมของบิดามารดาแตกต่างกัน มีระดับการเปิดรับข่าวสารที่ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1)

สมมติฐานข้อที่ 2 ลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับความต้องการข่าวสาร
เกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ จากการวิจัยพบว่า

- ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน นั้นมีระดับความต้องการข่าวสารจากสื่อมวลชนไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)
- ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีระดับความต้องการข่าวสารจากสื่อบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)
- ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีระดับความต้องการข่าวสารด้านเนื้อหาและรูปแบบ ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)
- ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากนิสิตนักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความต้องการข่าวสารจากสื่อมวลชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2) และพบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 20-22 ปี และ 23-25 ปี มีระดับความต้องการข่าวสารมากกว่านิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 17-19 ปี
- ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความต้องการข่าวสารด้านเนื้อหาและรูปแบบไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)
- ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสถานศึกษาที่แตกต่างกัน คือ เอกชน และรัฐบาล มีระดับความต้องการข่าวสารจากสื่อมวลชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)
- ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตศึกษานักศึกษาที่ศึกษาในสถานศึกษาที่ต่างกัน คือ เอกชนและรัฐบาล มีระดับความต้องการข่าวสารที่ไม่แตกต่างกันทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบ (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)
- ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ ของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีระดับความต้องการข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2) และพบว่า นิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาสังคมศาสตร์ มีระดับความต้องการข่าวสารจากสื่อมวลชนมากกว่านิสิตนักศึกษาที่ศึกษาสาขามนุษยศาสตร์ และนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาสังคมศาสตร์ยังมีระดับความต้องการในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล มากกว่านิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์

- ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาแตกต่างกัน มีระดับความต้องการข่าวสาร ทางด้านเนื้อหาและรูปแบบไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 2)

- ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากสื่อต่างชนิดกันของนิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความต้องการข่าวสารที่ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)

- ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษามิได้มีการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับการเปิดรับข่าวสารด้านเนื้อหาและรูปแบบที่ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)

- ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่มาตามมีการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความต้องการข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)

- ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่มาตามมีการศึกษาแตกต่างกัน มีระดับความเปิดรับข่าวสารทางด้านเนื้อหาและรูปแบบไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)

- ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่สถานภาพการสมรสของบิดามารดาแตกต่างกัน มีระดับความต้องการข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)

- ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญด้านเนื้อหาและรูปแบบของนิสิตนักศึกษาที่รายได้รวมของบิดามารดาแตกต่างกัน มีระดับความต้องการข่าวสารจากสื่อบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)

- ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากสื่อต่างชนิดกันของนิสิตนักศึกษาที่รายได้รวมของบิดามารดาแตกต่างกัน มีระดับความต้องการข่าวสารด้านเนื้อหาและรูปแบบที่ไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 3 ลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ

ในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ จากการวิจัยพบว่า

– ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3)

– ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญด้านเนื้อหาและด้านรูปแบบของนิสิตนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารด้านเนื้อหาและรูปแบบไม่แตกต่างกัน (ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3)

– ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3) และพบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 20-22 ปี มีระดับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนมากกว่า นิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 17-19 ปี และยังพบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 23-25 ปี และ 20-22 ปี มีระดับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล มากกว่า นิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 17-19 ปี

– ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญด้านเนื้อหาและรูปแบบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3) และพบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 23-25 ปี มีระดับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารด้านเนื้อหา มากกว่า นิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 17-19 ปี

– ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสถานศึกษาที่ต่างกัน คือ เอกชนและรัฐบาล มีระดับความพึงพอใจในด้านการเปิดรับข่าวสารจากจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3)

– ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสถานศึกษาที่ต่างกัน คือ เอกชนและรัฐบาล มีระดับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารด้านเนื้อหาและรูปแบบ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3)

สมมติฐานข้อที่ 4 ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญมีความสัมพันธ์กับ
ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ จากผลการวิจัยพบว่า

– ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับข่าวสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

– ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากสื่อบุคคลมีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับข่าวสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 4

สมมติฐานข้อที่ 5 ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ
มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ
จากการวิจัยพบว่า

– ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับข่าวสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5

– ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับข่าวสาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5

– ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญด้านเนื้อหา มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5)

– ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญด้านรูปแบบ มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 5

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานข้อที่ 6 ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญมีความสัมพันธ์
กับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ
จากการวิจัยพบว่า

– ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ จากสื่อมวลชน มีความสัมพันธ์
กับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตาม
สมมติฐานข้อที่ 6

– ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ จากสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์
กับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตาม
สมมติฐานข้อที่ 6

– ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญด้านเนื้อหา มีความสัมพันธ์กับ
ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6

– ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญด้านรูปแบบมีความสัมพันธ์กับ
ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 6

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อภิปรายผล

สมมติฐานที่ 1 ลักษณะทางประชากร ความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับข่าวสาร เกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ จากผลการวิจัยพบว่า

1.1 นิสิตนักศึกษาเพศชายและเพศหญิง มีระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากปัจจุบันสิทธิเสรีภาพระหว่างเพศชายและเพศหญิงนั้นทัดเทียมกันในทุกเรื่อง สิทธิเสรีภาพที่เท่าเทียมกันนี้ ในสังคมของนิสิตนักศึกษาก็มีแนวปฏิบัติเช่นเดียวกับสังคมภายนอกมหาวิทยาลัย นิสิตนักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงสามารถเข้าร่วมกิจกรรมของชุมนุมต่าง ๆ เช่นเดียวกัน การเสนอความคิดและการอภิปรายในเรื่องหนึ่งเรื่องใด อาทิ กีฬา เลือกระชานคณะ การก่อตั้งชมรม การเรียนร่วมกันในทุกสาขาวิชา สิ่งเหล่านี้คือข้อยืนยันในเรื่องสิทธิเสรีภาพที่ทัดเทียมกันของนิสิตนักศึกษาชายและหญิง อันเป็นไปตามกระแสความคิดและความต้องการของสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมทางการเมือง เช่นการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญที่นิสิตนักศึกษาต่างประเทศกันไม่มีความแตกต่างกันในระดับการเปิดรับข่าวสาร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรังสิมา ศิริรังษี เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติและระดับการลงคะแนนเลือกตั้งทั่วไป 27 กรกฎาคม 2539 ของนักศึกษามหาวิทยาลัย ที่พบว่า เพศ ส่วนใหญ่ไม่มีอิทธิพลต่อระดับการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของนักศึกษา

1.2 ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกันนั้น พบว่านิสิตนักศึกษามีระดับในการเปิดรับข่าวสารต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงเป็นไปตามทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้รับสาร (Demographic Characteristic of Audience) ที่ปรมา สตะเวทิน กล่าวไว้ว่าลักษณะของการใช้สื่อแตกต่างกันของผู้ที่มีอายุต่างกันนั้นเนื่องมาจากคนที่มีอายุน้อยมักเปิดรับสื่อต่าง ๆ ในแง่เพื่อความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ สำหรับคนอายุมากขึ้นจะเปิดรับข่าวสารที่ตนสนใจนั้น ตามผลการวิจัยพบว่านิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 23-25 ปีมีระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญมากกว่านิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 17-19 ปี และนิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 20-22 ปี ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับที่ เมอร์วิลท์และโลว์เวนสไตน์ (Meril and Lowenstein) กล่าวว่า ลักษณะเฉพาะของผู้รับสารที่แตกต่างกันมีระดับการเปิดรับข่าวสารที่ต่างกัน ซึ่งเกิดจากปัจจัยพื้นฐานหลายประการ เช่น ความเหงา ที่เป็นเหตุผลทางจิตวิทยา เพราะโดยปกติคนไม่ชอบอยู่ตามลำพัง และองค์ประกอบทางด้านอายุกับความเชื่อต่าง ๆ มีอิทธิพล

ต่อการเปิดรับสาร เพราะผู้รับสารจะเลือกเปิดรับสารเฉพาะที่สามารถตอบสนองความต้องการ และความพึงพอใจของตน

1.3 ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสถานศึกษาที่แตกต่างกันระหว่างเอกชนกับรัฐบาลนั้น จากการวิจัยพบว่ามีระดับการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อาจกล่าวได้ว่า นิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนและของรัฐบาล ต่างขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมของสถาบันที่ตนเล่าเรียนอยู่ ถ้าสถาบันการศึกษาใดอำนวยความสะดวกให้นิสิตนักศึกษาของตนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง หรือมีกิจกรรมที่เอื้ออำนวยในด้านข่าวสารข้อมูลทางการเมือง รวมทั้งข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ จะเห็นได้ว่า สถาบันอุดมศึกษาของรัฐบาล เช่น มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีกิจกรรมเกี่ยวกับการเมือง มีการไหลของข่าวสารเกี่ยวกับการเมือง และการร่างรัฐธรรมนูญอย่างเห็นได้ชัดเจนกว่ามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ดังนั้น ระดับการเปิดรับข่าวสารของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสถานศึกษาที่แตกต่างกัน จึงมีระดับการเปิดรับข่าวสารที่แตกต่างกันไปด้วย และเนื่องจากนิสิตนักศึกษาในแต่ละสถาบันตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในสังคมที่แตกต่างกันออกไป ดังที่ De Fleur (1966) ได้วางหลักเกณฑ์ทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference Theory) ไว้ว่า บุคคลมีความแตกต่างกันไปด้านบุคลิกภาพและสภาพทางจิตวิทยา ซึ่งความแตกต่างดังกล่าวนี้ เป็นเพราะบุคคลมีการเรียนรู้จากสังคมแตกต่างกัน บุคคลที่อยู่ต่างสภาพแวดล้อมกันจะได้รับการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน กล่าวโดยสรุปคือสภาพเงื่อนไข (Condition) ที่นิสิตนักศึกษาได้รับจากสถาบันหรือสังคม และสภาพแวดล้อมของแต่ละบุคคล โดยมีข่าวสารต่าง ๆ เป็นตัวกลาง ข่าวสารจึงเปรียบเสมือนสิ่งเร้าที่ทำให้ นิสิตนักศึกษามีการตอบสนอง โดยการเปิดรับข่าวสารตามที่ได้รับ การสนับสนุนทั้งทางตรงและทางอ้อม จากสถาบันของแต่ละบุคคล

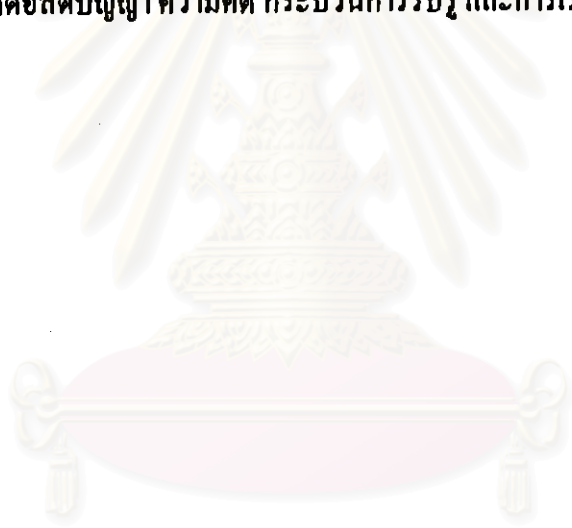
1.4 ระดับการเปิดรับข่าวสารของนิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาแตกต่างกันนั้น ผลการวิจัยพบว่าทำให้ระดับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลของนิสิตนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 นิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับปริญญาโทมีระดับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลมากกว่านิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาระดับอื่น ๆ เนื่องมาจากบิดาซึ่งเป็นหัวหน้าครอบครัว ซึ่งถือได้ว่าเป็นบุคคลอ้างอิงหรือแบบอย่างที่สำคัญของสมาชิกภายในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาชิกที่เป็นเยาวชน จากตัวอย่างที่ได้พบเห็นกันเสมอว่าบิดาที่เป็นสถาปนิก บุตรมักจะเป็นสถาปนิก เหมือนบิดา หรือบิดาเป็นตำรวจบุตรมักจะมีความคิดที่จะเป็นตำรวจเหมือนบิดา เนื่องจากบิดา

เป็นบุคคลสำคัญในครอบครัว เช่นเดียวกับกับนิสิตนักศึกษา เมื่อบิดามีความสนใจข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ เป็นผู้สร้างบรรยากาศทางการเมืองทำให้นิสิตนักศึกษามีระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองหรือข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญแตกต่างกันไปตามบรรยากาศภายในครอบครัวที่บิดาปลูกฝังและสร้างขึ้น ครอบครัวใดบิดาสร้างบรรยากาศทางการเมืองมาก ระดับการเปิดรับข่าวสารก็มาก ครอบครัวใดบิดาไม่สนใจ ไม่มีการปลูกฝังและสร้างบรรยากาศทางการเมือง นิสิตนักศึกษาก็มีระดับในการเปิดรับข่าวสารน้อย สอดคล้องกับทฤษฎีความแตกต่างของแต่ละบุคคลของ เดอเฟลอร์ (De Fleur) ที่กล่าวไว้ว่าบุคคลิกภาพส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน มีส่วนสำคัญต่อการกำหนดรูปแบบการรับรู้หรือการเรียนรู้ของมนุษย์เกี่ยวกับเหตุการณ์และข่าวสารต่าง ๆ ที่ต่างกัน ซึ่งหนึ่งในความแตกต่างของแต่ละบุคคลคือมนุษย์ถูกชูปเถียงภายใต้ครอบครัวและสถานการณ์ต่างกัน จะเปิดรับข่าวสารความคิดเห็นแตกต่างกันไปอย่างกว้างขวาง

1.5 ระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่มารดามีการศึกษาต่างกัน มีระดับการเปิดรับข่าวสารแตกต่างกันทั้งจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล จากการศึกษาในครั้งนี้นี้อาจกล่าวได้ว่า ถึงแม้ในหลาย ๆ ครอบครัว มารดามีบทบาทสำคัญเพียงอบรมสั่งสอนและเป็นที่ยอมรับให้กับสมาชิก ในครอบครัวไทย โดยเฉพาะสมาชิกที่เป็นเยาวชนและเป็นบุตร แต่ตามความเป็นจริงของสังคมปัจจุบัน เยาวชนจะรู้สึกอบอุ่น ไว้วางใจ มารดาในการพูดคุยสนทนาในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งค่านิยมและแนวคิดทางด้านการเมือง เกี่ยวกับข่าวสารการร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีกลุ่มสังคม (Social Categories) ของ เดอเฟลอร์ (De Fleur) ที่กล่าวว่า ประชาชนมีลักษณะทางสังคมคล้ายกัน จะมีระดับการสื่อสารที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งหมายรวมถึง การเปิดรับ ความชอบ และผลของการสื่อสาร สำหรับลักษณะทางสังคมนั้น ได้แก่ ระดับการศึกษา ชาติพันธุ์ และรายได้เป็นต้น บุคคลที่มีลักษณะทางสังคมอยู่กลุ่มเดียวกันจะมีระดับไปในทางเดียวกัน ถึงแม้ว่าแต่ละบุคคลจะมีความสนใจเฉพาะอย่างที่แตกต่างกันออกไป เพราะมารดาอาจจะทำหน้าที่ปลูกฝัง สร้างบรรยากาศ หรือกำหนดวาระประเด็น (Agenda Setting) ทำให้นิสิตนักศึกษาที่เป็นบุตรมีโอกาสรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญไปในระดับและทิศทางเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน จึงมีระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญอย่างมีความสัมพันธ์กับมารดาที่มีการศึกษาต่างกัน

ขวัญเรือน กิติวัฒน์ กล่าวถึงปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตวิทยาส่วนบุคคลว่า บุคคลใดมีโครงสร้างทางจิตแตกต่างกัน เป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่ต่างกัน จะส่งผลถึงระดับความรู้และสติปัญญา ความคิด ทักษะคิด กระบวนการเรียนรู้ และการลงใจที่แตกต่างกัน

โดยสรุป จากการวิจัยกล่าวได้ว่า ลักษณะทางประชากรของนิสิตนักศึกษาซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานศึกษา สาขาวิชา การศึกษาบิดา การศึกษามารดา สถานภาพการสมรสของบิดามารดาและรายได้รวมของบิดามารดานั้น ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษามีดังนี้ อายุ สถานศึกษา การศึกษาบิดา การศึกษามารดา ซึ่งทำให้กล่าวได้ว่าบุคคลในครอบครัวเดียวกันหรือบุคคลในสังคมหน่วยที่เล็กที่สุดนี้มีบิดามารดามีอิทธิพลในการปลูกฝังค่านิยม แนวความคิด ปฏิกริยาในการเปิดรับและตอบสนองต่อเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งเรื่องการเมืองที่เกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษา ซึ่งเป็นเยาวชนที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานคร อันสืบเนื่องมาจากการเลี้ยงดูและสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสติปัญญา ความคิด กระบวนการรับรู้ และการเรียนรู้ด้วย



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานที่ 2 ลักษณะทางประชามีความสัมพันธ์กับความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการ ร่างรัฐธรรมนูญ จากการวิจัยพบว่า

2.1 ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากสื่อต่างชนิดกันของนิสิต นักศึกษาที่มีเพศต่างกันนั้น จากการวิจัยนิสิตนักศึกษามีความต้องการข่าวสารจากสื่อมวลชน ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือนิสิตนักศึกษาทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความต้องการข่าวสารจากสื่อมวลชนเหมือนกัน อาจเป็นเพราะว่านิสิตนักศึกษากำลังอยู่ในวัยศึกษา เวลาในการแสวงหาข่าวสารทางด้านสื่อมวลชนมีไม่มากเพราะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่กับการศึกษาของตนเอง ความต้องการทางด้านสื่อมวลชนจึงเป็นไปตามวาระและโอกาส หรืออาจกล่าวได้ว่าความสนใจของนิสิตนักศึกษาในการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชนของเยาวชนที่อยู่ในวัยศึกษาเพียงเพื่อสนองความต้องการของตนเองในด้านความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่อ้างอิงจึงทำให้ความต้องการสื่อมวลชนเพื่อแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญไม่แตกต่างกัน โดยเฉพาะนิสิต นักศึกษาอยู่ในสังคมประชาธิปไตยที่เต็มไปด้วยเสรีภาพ ดังนั้น โอกาสในการแสวงหาข่าวสารจากสื่อมวลชนเพื่อตอบสนองความต้องการจึงเพื่อความพอใจของตน เช่น อ่านหนังสือพิมพ์ เพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของนักร้องคนโปรด ต้องการดูโทรทัศน์เฉพาะรายการเพลงหรือภาพยนตร์สำหรับวัยรุ่น และอ่านนิตยสารเพื่อให้ได้ข้อมูลของบุคคลที่เป็นที่นิยมของวัยรุ่น เพราะต้องการมีข้อมูลข่าวสารไปสนทนาได้ในกลุ่มของตน หรือมีความต้องการข่าวสารด้านให้ความบันเทิง เพื่อตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น ขจัดความเหงา ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎี การเปิดรับข่าวสารของ เมอร์ริลล์ และ โลเวนสไตน์ (Merill and Lowenstein) ที่กล่าวไว้ว่า ความต้องการและการเปิดรับข่าวสารของบุคคล ขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะและปัจจัยที่แตกต่างกัน เช่น ถ้าเกิดความเหงาต้องการความบันเทิง มีความอยากรู้อยากเห็นต้องการสาระที่ตอบสนองความอยากรู้อยากเห็น นอกจากนี้ลักษณะเฉพาะของสื่อแต่ละประเภทยังมีอิทธิพลเฉพาะบุคคลเท่านั้น ส่วนความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่เพศต่างกัน นั้นกลับมีความต้องการข่าวสารจากสื่อมวลชนที่แตกต่างกัน ปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างดังกล่าวอาจจะมาจากลักษณะทางครอบครัวของบุคคลแตกต่างกัน เพศหญิงเป็นเพศที่มีลักษณะ โอนอ่อนผ่อนตามและได้รับการ ใ้มน้ำใจได้ง่ายจากบุคคลในครอบครัวหรืออาจกล่าวได้ว่า นิสิตนักศึกษาหญิงใกล้ชิดกับบิดามารดา มากกว่านิสิตนักศึกษาเพศชาย ดังนั้นจึงมีความต้องการความคิดเห็น คำแนะนำตลอดจนข่าวสารด้านการเมืองเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากบิดามารดา บุคคลที่ใกล้ชิดมากกว่าและการต้องการเป็นคนในกลุ่มสังคมเป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดการแสวงหา การสนทนาการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันระหว่างบุคคลตลอดจนการต้องการการยอมรับจากกลุ่มสังคมหรือ ต้องการความรู้ จากจากบุคคลที่มีประสบการณ์มากกว่า ทั้งนี้

ปรมะ สตะเวทิน กล่าวไว้ว่า จากการวิจัยทางจิตวิทยา พบว่าผู้หญิงและผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากทั้งในเรื่องความคิด ค่านิยม ทักษะคิด เพราะวัฒนธรรมและสังคม กำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน ผู้หญิงมักจะมีจิตใจอ่อนไหว เข้าอารมณ์ โอนอ่อนก่อนตามง่ายกว่าเพศชาย เพศหญิงมักจะปรึกษาหารือ สอบถาม ขอคำแนะนำจากบุคคลอื่นมากกว่าเพศชาย ดังที่สเตียร์ เซชประทับ กล่าวไว้ว่า สื่อบุคคลมีบทบาทในการให้ข่าวสาร แลกเปลี่ยนข่าวสาร รุงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ซึ่งสื่อบุคคลและการสื่อสารระหว่างบุคคล เป็นได้ทั้งการสื่อสารระหว่างบุคคลสองบุคคล หรือมากกว่าสองคนขึ้นไปได้รับปฏิกิริยาตอบสนอง (Feedback) สูงกว่าสื่อมวลชน

2.2 นิสิตนักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากสื่อมวลชนแตกต่างกันนั้น นักรัฐศาสตร์กล่าวว่าอายุเกี่ยวข้องกับทัศนคติ และความต้องการของบุคคล เนื่องจากอายุเป็นเครื่องชี้ว่า ผู้นั้นมีประสบการณ์หรือผ่านการเรียนรู้ทางสังคมมานานเท่าใด ซึ่งประสบการณ์ที่แตกต่างกันนี้ ย่อมมีผลให้ความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ ตลอดจนความต้องการในเรื่องต่าง ๆ แตกต่างกันไป นักรัฐศาสตร์จำนวนมากยังมีความเชื่ออีกว่าคนที่อายุน้อยกับคนที่อายุมากจะมีความรู้ ความเข้าใจ ทัศนคติ และความต้องการทางการเมืองการปกครองที่แตกต่างกัน โดยคนอายุน้อยหรือหนุ่มสาวจะมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติกับเรื่องต่าง ๆ แบบเสรีนิยม ในขณะที่คนอายุมากกว่าและคนสูงอายุ มักจะมีทัศนคติแบบอนุรักษ์นิยม (ปวิณ, 2529: 26) และจากการศึกษาวิจัยของ กิตติ บุญชูวิทย์ (2533) พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีอายุน้อยมีระดับประชาธิปไตย ด้านการรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีอายุมาก ดังนั้นระดับอายุที่แตกต่างกันจึงน่าจะเป็นคุณลักษณะหนึ่งที่ทำให้บุคคลมีความรู้ความเข้าใจทัศนคติและความต้องการแตกต่างกันไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยข้อนี้ที่ว่านิสิตนักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกันมีความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากสื่อมวลชนแตกต่างกัน คือนิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 23-25 ปี และ 20-22 ปี มีความต้องการข่าวสารจากสื่อมวลชนมากกว่านิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 17-19 ปี

2.3 ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากสื่อมวลชนของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสถานศึกษาแตกต่างกัน คือนักศึกษาระดับเอกชนกับมหาวิทยาลัยของรัฐ มีความต้องการข่าวสารที่แตกต่างกัน ขณะที่นิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐมีความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากสื่อมวลชนมากกว่านิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยเอกชน กล่าวคือ นักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐจัดได้ว่าเป็นกลุ่มที่มีความสนใจและตื่นตัวทางการเมืองมากกว่าคนกลุ่มอื่น ๆ ในสังคม ถึงแม้ว่าปัจจุบันการตื่นตัวทางการเมืองมีน้อยกว่า

ช่วง 14 ตุลาคม 2516 แต่มรดกทางการเคลื่อนไหวของนิสิตนักศึกษาที่เป็นมาตั้งแต่อดีต ยังคงทำให้นิสิตนักศึกษาปัจจุบันตระหนักในบทบาทของตนเองในการเคลื่อนไหวทางการเมืองอยู่ไม่น้อย นอกจากนี้ภาพลักษณ์ที่ได้รับการยอมรับจากสังคมหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 ก็เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นิสิตศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐมีความตื่นตัว มีการเคลื่อนไหวทางการเมืองในระดับหนึ่งอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการวิจัยของศรีนวล ปาวา (2539) ที่พบว่า การศึกษาในมหาวิทยาลัย ปรากฏโดยทั่วไปมีบรรยากาศที่ช่วยให้นิสิตนักศึกษา มีความตื่นตัวทางการเมืองมาก เนื่องจากนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีความต้องการข่าวสารทางการเมืองเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากสื่อมวลชนมากกว่านิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของเอกชน มีความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากสื่อมวลชนมากกว่า

2.4 นิสิตนักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาต่างกันมีความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากสื่อมวลชน สื่อบุคคลแตกต่างกัน เนื่องมาจากการศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้น แบ่งการเรียนการสอนเป็นสาขาวิชาต่าง ๆ ซึ่งแต่ละสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอน ตลอดจนกิจกรรมแตกต่างกัน โดยสาขาสังคมศาสตร์จะเน้นหนักทางด้านค่านิยม พฤติกรรมมนุษย์ ปรัชญา และปัญหาของสังคม ลักษณะวิชาจึงเปิดโอกาสให้มีการแสดงความคิดเห็น ได้แง่โดย ใช้เหตุผล และกิจกรรมในหลักสูตรก็มักจะเกี่ยวข้องกับปัญหาทางการเมืองและสังคม ในขณะที่สาขาวิทยาศาสตร์จะศึกษาดำเนินปฏิบัติที่มีกฎเกณฑ์ค่อนข้างตายตัวแน่นอน การศึกษาที่เป็น ทดลองในห้องปฏิบัติการ มีลักษณะของการแสดงความคิดเห็นค่อนข้างน้อย ดังนั้นนิสิต นักศึกษาที่เรียนในสาขาสังคมศาสตร์ก็น่าจะมีโลกทัศน์และการมองปัญหากว้างขวางยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่น จึงน่าจะมีทัศนคติและค่านิยมแบบประชาธิปไตยมากกว่านิสิตนักศึกษาที่ เรียนในสาขาวิทยาศาสตร์ (สุจิต, 2514:10) และไกรวุฒิ จิระบุตร (2520) ก็วิจัยพบว่า นิสิตนัก ศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ส่วนใหญ่มีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยมากกว่านิสิตนัก ศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ นอกจากความคิดเกี่ยวกับสาขาวิชาของนิสิตนักศึกษาดังกล่าวมาแล้ว ยัง สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของตำนาน ขจรศิลป์ ในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสาขา วิชาของนิสิตนักศึกษากับทัศนคติทางการเมืองของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กล่าวคือ นิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาที่แตกต่างกัน มีทัศนคติทางการเมืองแบบ ประชาธิปไตย แตกต่างกัน และผลการศึกษาของตำนาน ขจรศิลป์ ยังพบว่า นิสิตนักศึกษาที่ เรียนในสาขาสังคมศาสตร์ มีทัศนคติทางการเมืองแบบประชาธิปไตยสูงกว่านิสิตที่เรียนใน สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้ที่นิสิตนักศึกษาซึ่งศึกษาใน สาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีความต้องการข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลมากกว่านิสิตนัก ศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และมนุษยศาสตร์

สาขาวิชาการศึกษา Dwaine Maurik, Metta Spencer, Princeton N. Lyman Stanis Skrzypek, Leslie Roos และ Kenneth N. Walkn ได้ศึกษาในหลายประเทศพบว่า นักศึกษาทางสังคมศาสตร์ กฎหมาย และมนุษยศาสตร์ จะมีความสนใจทางการเมืองลักษณะซ้ายนิยมมากกว่านักศึกษาทางวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ และวิทยาศาสตร์ประยุกต์

2.5 ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่บิดามารดามีรายได้รวมแตกต่างกันมีความต้องการข่าวสารจากสื่อบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจากการวิจัยพบว่า นิสิตนักศึกษาที่บิดามารดามีรายได้รวมกันสูงกว่า 90,000 บาท มีความต้องการข่าวสารจากสื่อบุคคลมากกว่านิสิตที่บิดามารดามีรายได้รวมกันต่ำกว่า 90,000 ลงไป เป็นไปตามทฤษฎีผู้รับสาร (Characteristic of Audience) ของแชรรมม์ (Schramm, 1962) กล่าวไว้ว่า ผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีจะให้ความสนใจในการอ่านหนังสือ นิตยสารมาก และชอบบทบรรณาธิการเรื่องราวเกี่ยวกับการเมือง ตลอดจนปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจและวิชาการ เพราะบุคคลผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี จะมีเวลาส่วนตัวหลังการะกิดการทำงานมากกว่าผู้ที่มีเศรษฐกิจด้อยกว่า ซึ่งเวลาส่วนใหญ่ใช้ไปในการหาเลี้ยงชีพและครอบครัว และบุคคลในครอบครัวมีเวลาอยู่ร่วมกัน เพื่อสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันได้มากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิต บุญบงการ และพรศักดิ์ ม่องแก้ว (2527:277) พบว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมปานกลางขึ้นไป มีการศึกษาสูง อยู่ในช่วงวัยหนุ่มสาวถึงวัยกลางคน และอยู่ในกรุงเทพมหานครไปลงคะแนนเสียง โดยสำนึกว่าเป็นหน้าที่ของพลเมืองดี เช่นเดียวกับนิสิตนักศึกษาที่บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจดีก็ได้รับอิทธิพลในสำนึกที่ว่าเป็นหน้าที่ของพลเมืองดีที่จะต้องติดตามข่าวสารการเมืองเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญเช่นกัน

โดยสรุปจากการวิจัยกล่าวได้ว่า ลักษณะทางประชากรของนิสิตนักศึกษา ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานศึกษา สาขาวิชา การศึกษามิตา การศึกษามารดา สถานภาพการสมรสบิดามารดา และรายได้บิดามารดา รวมกันนั้น ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญมีดังนี้ เพศ อายุ สาขาวิชา สถานศึกษา รายได้รวมของบิดามารดา ซึ่งทำให้กล่าวได้ว่าภูมิหลังหรือปัจจัยส่วนบุคคลของนิสิตนักศึกษามีผลต่อความต้องการข่าวสารทางการเมืองเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษา รวมทั้งสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของบิดามารดา ซึ่งมีผลโดยตรงต่อตัวนิสิตนักศึกษา นอกจากจะเป็นในฐานะปัจจัยส่วนบุคคล แล้วยังมีอิทธิพลในฐานะสื่อบุคคลที่สำคัญยิ่งที่ทำให้ความต้องการข่าวสารของนิสิตนักศึกษาแตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ จากผลการวิจัยพบว่า

3.1 ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่มีอายุต่างกันนั้น นิสิตนักศึกษามีความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลตลอดจนทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบแตกต่างกัน และยังพบว่านิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 20-22 ปี มีความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนมากกว่านิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 17-19 ปี จะเห็นได้ว่า อายุที่แตกต่างกันของนิสิตนักศึกษาเป็นตัวแปรที่ทำให้กระบวนการสื่อสารทำหน้าที่บรรจุดูประสงค์ คือ เพื่อประเทืองปัญญา (To educate) เพื่อประเทืองอารมณ์ (To entertain) เพื่อบอกกล่าวแนะนำ (To introduce) เพื่อชักชวน (To Persuade) และเพื่อแจ้งข่าวสาร (To inform) ซึ่งวัตถุประสงค์ดังกล่าวจะต้องอาศัยความสัมพันธ์ของผู้ส่งสารและผู้รับสาร กล่าวคือถ้าวัตถุประสงค์ 4 ประการข้างต้นตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้รับสาร คือ เพื่อทราบ (Understand) เพื่อศึกษา (Learn) เพื่อความเพลิดเพลิน (Enjoy) เพื่อกระทำหรือตัดสินใจ (Dispose or decide) ก็จะทำให้เกิดความพึงพอใจในระดับต่างกันของผู้รับสาร ซึ่งความพึงพอใจดังกล่าวขึ้นอยู่กับอายุที่เป็นตัวแสดงถึงการผ่านการเรียนรู้และประสบการณ์ที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล สำหรับนิสิตนักศึกษาที่อยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียน คืออายุระหว่าง 17-25 ปีนั้น ความพึงพอใจจึงแตกต่างกันตามความต้องการที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของผู้ส่งสารและผู้รับสาร จากการวิจัยนี้พบว่า นิสิตนักศึกษาที่ช่วงอายุ 23-25 และ 20-22 ปี มีความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนมากกว่านิสิตนักศึกษาที่อยู่ในช่วงอายุระหว่าง 17-19 ปี จึงน่าจะมาจากเหตุผลที่ว่า ช่วงอายุ 17-19 ปี เป็นช่วงที่เข้าเป็นนิสิตใหม่ ซึ่งมีความพึงพอใจในข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาและด้านบันเทิงมากกว่า เนื่องจากอายุน้อย และความสนใจหรือการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองในมหาวิทยาลัย ยังไม่มากพอที่จะทำให้เกิดความพึงพอใจในการที่จะเปิดรับข่าวสารทางการเมืองเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ สอดคล้องกับการวิจัยของไกรวษ จิรบุตร (2520) พบว่า นิสิตนักศึกษายังมีระดับการศึกษาสูงขึ้น ส่วนใหญ่มีความสำนึกในหน้าที่พลเมืองและมีความเชื่อมั่นในตัวเอง กับมีความกระตือรือร้น พึงพอใจ สนใจเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองและปกครองเพิ่มขึ้น จึงอาจกล่าวได้ว่านิสิตนักศึกษาที่มีอายุมากขึ้นมีความกระตือรือร้น ความสนใจ ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญเพิ่มขึ้น และมากกว่านิสิตนักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า

นอกจากนี้ การวิจัยยังพบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในด้านเนื้อหาและด้านรูปแบบการนำเสนอข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และก็พบว่าความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษาที่มีอายุระหว่าง 23-25 ปี มีความพึงพอใจด้านเนื้อหามากกว่านิสิตนักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า คือ 17-19 ปี

3.2 ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสถานศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลต่างกัน ความพึงพอใจที่แตกต่างกันดังกล่าวอาจจะมีสาเหตุมาจากนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐมีความรู้ความเข้าใจทางการเมืองมากกว่านิสิตนักศึกษาสถาบันอื่นเนื่องจากกิจกรรมการเมืองต่าง ๆ มีที่มาจากมหาวิทยาลัยของรัฐแทบทั้งสิ้น เช่น การชุมนุมเมื่อ 14 ตุลาคม 2516 ดังนั้น อาจจะพิจารณาได้ว่า เมื่อนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ มีความตื่นตัวทางการเมือง จึงแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญเพราะทำให้เกิดความพึงพอใจ อันเป็นการมองในแง่ของนิสิตนักศึกษาเป็นผู้กระทำ คือแสวงหาและมีความพึงพอใจ หรือแสวงหาเพื่อความพึงพอใจ ดังที่คัทซ์ (Katz : 1955) มีความเห็นว่างานวิจัยเกี่ยวกับ "ผล" หรืออิทธิพลของสื่อที่มีต่อบุคคลนั้น ควรให้ความสนใจลดน้อยลง แต่ควรให้ความสนใจวิจัยเกี่ยวกับ "การใช้" หรือความพึงพอใจสื่อของบุคคลให้มากขึ้น โดยคัทซ์ ชี้ให้เห็นว่าสื่อจะไม่มียุทธผลสร้างความพึงพอใจต่อบุคคลที่ไม่เลือกใช้สื่ออย่างแน่นอน ดังนั้น ควรมองว่านิสิตนักศึกษามีความต้องการนั้นแสดงออกถึงความพึงพอใจอันเป็นผลสืบเนื่องจากเหตุผลทางจิตวิทยา และความต้องการของสังคม ซึ่งสังคมของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยที่มีความตื่นตัวทางการเมืองย่อมมีผลทำให้เกิดความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ

3.3 ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาแตกต่างกันนั้น ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลไม่แตกต่างกัน แต่มีระดับความพึงพอใจที่แตกต่างกันในการเปิดรับข่าวสารด้านเนื้อหาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และยังพบว่านิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาสังคมศาสตร์ มีระดับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารด้านเนื้อหามากกว่านิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ จากการที่ ไกรวุฒิ จิระบุตร (2520) วิจัยพบว่านิสิตนักศึกษาที่ศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ ส่วนใหญ่มีทัศนคติในทางการเมืองแบบประชาธิปไตยมากกว่านิสิตนักศึกษาที่ศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ แสดงให้เห็นว่าสาขาวิชาที่นิสิตนักศึกษาศึกษานั้น เป็นสิ่งที่ทำให้นักศึกษามีความแตกต่างกัน ทางด้านความพึงพอใจ

ในการเปิดรับข่าวสาร เนื่องจากสาขาวิชาที่ต่างกัน มีการสอนการเรียน ตลอดจนกิจกรรมที่แตกต่างกันออกไป และสาขาสังคมศาสตร์ ศึกษาทางด้านพฤติกรรมมนุษย์ ปรัชญา ตลอดจนปัญหาสังคม ซึ่งการร่างรัฐธรรมนูญก็เป็นปัญหาส่วนหนึ่งของสังคมอยู่ในขณะนี้ ดังนั้น นิสิตนักศึกษาจึงแสวงหาเนื้อหาข่าวสารเพื่อตอบสนองความพึงพอใจและความต้องการให้สอดคล้องกับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อมของแต่ละบุคคล ดังที่ เดวิดสัน (Davidson) ให้ข้อคิดไว้ว่า บุคคลทุกคนมีความเกี่ยวข้องกับอย่างยิ่งต่อสังคมและสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ซึ่งสภาพแวดล้อมดังกล่าวเป็นสาเหตุให้แต่ละบุคคลมีความต้องการการเลือกใช้สื่อ หรือการเลือกรับข่าวสารเพื่อสนองความพึงพอใจ และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคม

3.4 ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาต่างกัันนั้น ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนของนิสิตนักศึกษามีความแตกต่างกัน ประมาศ ตะเวทิน (2538) กล่าวว่า คนที่มีการศึกษาสูงหรือมีความรู้ดีจะได้เปรียบอย่างมาก ในการที่จะเป็นผู้รับสารที่ดี และโดยทั่วไปคนที่มีความรู้สูงมักจะใช้สื่อมวลชนมากกว่าคนที่มีการศึกษาดำ และคนที่มีการศึกษาสูงจะใช้สื่อประเภทสิ่งพิมพ์ ในขณะที่คนที่มีการศึกษาดำกว่ามักใช้สื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์ ตรงกับผลการวิจัยที่พบว่า นิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาโท มีความพึงพอใจข่าวสารจากสื่อมวลชนมากกว่านิสิตนักศึกษาที่บิดามีการศึกษาดำกว่า เนื่องจากบิดาเป็นหัวหน้าครอบครัวซึ่งเป็นผู้นำทางด้านความคิดของสมาชิกภายในครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุตร อย่างไรก็ตาม ทักษะคิด ความสนใจ และความพึงพอใจทางการเมืองของบิดามารดา จากการศึกษาของ Margaret Yasamasa Kuroda และ Arther Liebman ทั้งที่มีความสัมพันธ์และไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างทักษะคิดและความสนใจทางการเมืองของบิดามารดา อันจะส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของบุตร

อย่างไรก็ตาม บิดามารดาก็คือบุคคลในสังคมกลุ่มที่เล็กที่สุด มีความใกล้ชิดกับสมาชิกในสังคมคือบุตร ดังนั้น อิทธิพลของการศึกษาบิดามารดาที่แตกต่างกันก็น่าจะมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจากสื่อมวลชนของนิสิตนักศึกษาในระดับหนึ่ง

โดยสรุปจากการวิจัยกล่าวได้ว่า ลักษณะทางประชากรของนิสิตนักศึกษา ซึ่งได้แก่ เพศ อายุ สถานศึกษา สาขาวิชา การศึกษาบิดา การศึกษามารดา สถานภาพการสมรสของบิดามารดา และรายได้รวมของบิดามารดานั้น ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษา ได้แก่ อายุ สถานศึกษา สาขาวิชา การศึกษาบิดา การศึกษามารดา จึงกล่าวได้ว่าความพึงพอใจของนิสิตนักศึกษาที่มีลักษณะ

ทางประชากร สถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ และทำให้นิสิตนักศึกษามีความพึงพอใจในระดับที่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญมีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ จากการวิจัยพบว่า

นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ที่มีความต้องการการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลมาก จะมีระดับการเปิดรับข่าวสารมาก เป็นธรรมดาที่มนุษย์จะมีเครื่องกรองในการเปิดรับ ข่าวสารเป็นชั้น ๆ และถ้าข้อมูลไม่เป็นที่ต้องการ ไม่เป็นที่สนใจ หรือรู้สึกว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ด้านใดด้านหนึ่งต่อตนเองแล้ว ก็จะไม่สนใจ ไม่เปิดรับ และไม่จดจำในที่สุด แคลปเปอร์ (Klapper) ได้กล่าวถึงกระบวนการเลือกรับสารของมนุษย์ว่ามี 4 ขั้นตอน คือ การเลือกเปิดรับ การเลือกให้ความสนใจ การเลือกรับ การเลือกจดจำ ซึ่งแต่ละขั้นตอนจะมีความเกี่ยวเนื่องกันเป็นลำดับขั้น และพบว่าในขั้นแรกบุคคลจะเลือกเปิดรับข่าวสารตามความสนใจและความต้องการของคนเป็นสำคัญ ดังนั้นถ้าผู้รับสารไม่ต้องการก็จะไม่เปิดรับ เช่นเดียวกับนิสิตนักศึกษา ถ้าไม่มีความต้องการก็จะไม่เกิดการเปิดรับ ซึ่งการวิจัยยังพบว่า ทั้งความต้องการในการในสื่อสารมวลชนและความต้องการในสื่อบุคคล มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับอันเป็นการแสดงคามมีส่วนร่วมในการเมือง และการส่งเสริมพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตย ซึ่งได้รับการตอบสนองจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลที่ทำหน้าตามวัตถุประสงค์ในด้านให้ข่าวสาร ให้ความรู้

งานวิจัยของ ฮอฟแลนด์, เจนนิส และเคลลี่ (Hovland, Jenis and Kelly) เรื่องแหล่งกำเนิดข่าวสารที่รวมทั้งบุคคลและสถาบันจะมีอิทธิพล ผลในทาง “ความเชื่อถือได้” และ “การโน้มน้าวใจ” อยู่มาก และยังศึกษาพบเกี่ยวกับการสื่อสารและการงูใจว่า คนที่ยึดมั่นในปัจเจกบุคคลหรือสถาบันใด เขาจะเชื่อถือในสิ่งนั้นมากกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สมมติฐานที่ 5 ความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ มีความสัมพันธ์กับระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ จากการวิจัยพบว่า

นิสิตนักศึกษาที่มีระดับการเปิดรับข่าวสารมาก เนื่องจากมีความพึงพอใจในข่าวสารจากสื่อมาก จากการวิจัยพบว่า นิสิตนักศึกษาพึงพอใจทั้งข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล รวมทั้งรูปแบบการนำเสนอข่าวสาร น่าจะมีเหตุผลที่ว่าเมื่อมีความพึงพอใจในข่าวสารที่ตนแสวงหาซึ่งตอบสนองความต้องการทางด้านต่าง ๆ ของตนเองได้ จึงเกิดการเปิดรับเพื่อสนองความพึงพอใจนั้น เนื่องจากนิสิตนักศึกษาเป็นผู้ที่ได้ชื่อว่ามีการศึกษาดี ย่อมแสวงหาข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากสื่อต่าง ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และเพื่อสนับสนุนทัศนคติ ความเชื่อ และแนวคิดของตัวเอง ดังที่แชรรมน์ (Schramm, 1962) กล่าวไว้ในเรื่องของลักษณะของผู้รับสาร (Characteristic of Audience) หรือเพื่อตอบสนองความต้องการในการกำจัดความเหงา เพื่อประโยชน์ใช้สอยในการนำไปเป็นสิ่งที่อ้างอิงในวงสนทนาเมื่อเข้ากลุ่มของตน และเพื่อความอยากรู้อยากเห็น อันเป็นคุณสมบัติพื้นฐานของมนุษย์ในการที่จะได้คอยส่งผลกระทบทั้งทางบวกและลบที่จะเกิดขึ้นกับตนเองหรือบุคคลอื่น

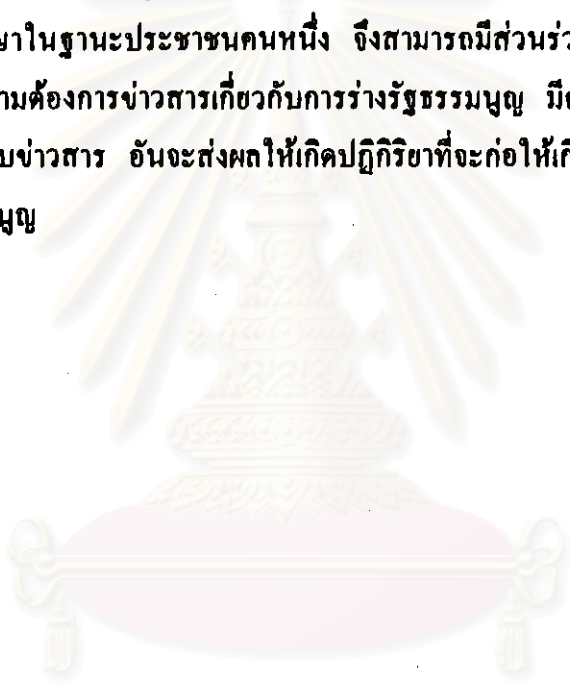
สมมติฐานที่ 6 ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ จากการวิจัยพบว่า

ความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล ตลอดจนทั้งความต้องการในด้านเนื้อหาและรูปแบบ ก็มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร และผู้ที่มีความต้องการสิ่งใดสิ่งหนึ่งเป็นพื้นฐานแล้ว ผู้นั้นย่อมมีความพึงพอใจในการรับสิ่งนั้นเป็นเบื้องต้น จากการกล่าวมาในสมมติฐานข้อต้นว่านิสิตนักศึกษาเป็นวัยที่กำลังศึกษา เป็นผู้มีความรู้ ดังนั้นย่อมแสวงหาสิ่งที่จะช่วยเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ของตนเอง เมื่อได้สิ่งที่ตนต้องการ คือ ความต้องการข่าวสารจากสื่อมวลชนในเรื่องที่สนใจ คือข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ การสนทนากับบุคคลต่าง ๆ หรือการรับข่าวสารจากสื่อบุคคล ทั้งด้านเนื้อหาและรูปแบบการนำเสนอของสื่อมวลชน ไม่ว่าจะเป็นทั้งเนื้อหาและรูปแบบข่าวทั่วไป การอภิปราย บทความ รายการสนทนา หรือรายการตอบคำถาม นิสิตนักศึกษาจึงเกิดความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสารนั้น ๆ เสถียร เชยประทับ กล่าวไว้ว่า ผู้ตื่นตัวและสนใจทางการเมืองมาก จะใช้ช่องสาร

มากกว่าผู้ตื่นตัวหรือสนใจการเมืองน้อยกว่า ดังนั้นจะเห็นได้ว่านิสิตนักศึกษาที่มีความรู้และเป็นอนาคตของชาติ และเป็นผู้มีความตื่นตัวทางการเมือง มีความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญจะมีส่วนร่วมในการร่างรัฐธรรมนูญตามนัยสำคัญที่อานันท์ ปันยารชุน กล่าวฝากไว้ คือ

1. ความคิดเห็นของประชาชนมีส่วนสำคัญในการกำหนดบทบัญญัติและกลไกของรัฐธรรมนูญ
2. ตัวแทนของประชาชนเป็นผู้ร่างรัฐธรรมนูญ
3. ประชาชนสามารถคาดหวังได้ว่าจะได้รับผลประโยชน์จากรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เพราะเป็น “ธรรมนูญแห่งเสรีภาพ” ของประชาชน
4. ประชาชนแสดงความรู้สึกรักเป็นเจ้าของ รัก และหวงแหนรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

นิสิตนักศึกษานานาชาติประชาชนคนหนึ่ง จึงสามารถมีส่วนร่วมดังกล่าวได้อย่างเต็มตัว สอดคล้องกับความต้องการข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเปิดรับข่าวสาร อันจะส่งผลให้เกิดปฏิกิริยาที่จะก่อให้เกิดระดับร่วมในการส่งเสริมการร่างรัฐธรรมนูญ



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากระดับการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญของนิสิตนักศึกษาครั้งนี้ การวางแผนการใช้สื่อในการเผยแพร่ข่าวสารในโอกาสต่อไป ควรเน้นที่สื่อสารมวลชน โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ เนื่องจากเป็นสื่อสารมวลชนที่ได้รับความนิยม และนิสิตนักศึกษาเปิดรับมากกว่าสื่ออื่น ๆ
2. ส่งเสริมการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญทางสื่อบุคคลร่วมกับสื่อมวลชน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการนำเสนอข่าวสารให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด โดยการสร้างกลุ่มเปิดรับสื่อ (Media forums) โดยให้ความสำคัญกับผู้นำความคิด (Opinion Leader) ที่มีอิทธิพลต่อนิสิตนักศึกษา เช่น ปังเจกบุคคลทั้งหลายที่นิสิตนักศึกษาให้ความสนใจ บิดามารดา ครู และประธานกลุ่มต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัย
3. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในประเด็นร่างรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของนิสิตนักศึกษา เพื่อก่อให้เกิดความสนใจในการแสวงหาข่าวสารเกี่ยวกับการร่างรัฐธรรมนูญ และเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในฐานะพลเมือง ผู้มีหน้าที่ให้ความสนใจในปัญหาและการแก้ไขปัญหของสังคม
4. ให้ความสำคัญกับรัฐธรรมนูญ โดยการบรรจุประเด็นในการเรียนการสอน หรือ สอนเสริมเพื่อวางรากฐานความรู้ความเข้าใจให้แก่นิสิตนักศึกษาในทุกคณะในมหาวิทยาลัย อันเป็นแนวทางให้เกิดความร่วมมือในด้านใดด้านหนึ่งทางการเมืองสำหรับอนาคต

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและภูมิภาค
2. ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาวิจัยควบคู่กันไปทั้งวิจัยเชิงปริมาณ คือ ระดับการเปิดรับข่าวสาร ความต้องการข่าวสาร เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการใช้สื่อ และการผลิตสาร และเชิงคุณภาพ เพื่อตรวจสอบเนื้อหาของสารสนเทศ
3. การวัดระดับการเปิดรับข่าวสาร ควรศึกษาการเปิดรับข่าวสารจากสื่อแต่ละสื่ออย่างละเอียด เพื่อผลในการวางแผนสื่อสำหรับการรณรงค์เกี่ยวกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือการรณรงค์ทางการเมือง



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย